

REPUBLIKA HRVATSKA
ISTARSKA ŽUPANIJA
 GRAD PAZIN
Gradonačelnica

KLASA: 400-01/25-01/04
URBROJ: 2163-01-01/01-25-2
Pazin, 1. prosinca 2025.

GRADSKO VIJEĆE GRADA PAZINA
n/r Predsjednice

Predmet: Odluka o višegodišnjem planu uravnoteženja
Proračuna Grada Pazina za razdoblje od 2026. do 2028. godine.

Na temelju članka 34. stavka 1. Statuta Grada Pazina („Službene novine Grada Pazina“ broj 17/09., 4/13., 23/14., 1/18., 5/20., 4/21. i 24/21.-pročišćeni tekst), Gradonačelnica Grada Pazina dana 1. prosinca 2025. godine, donosi

ZAKLJUČAK

1. Prihvaća se nacrt Odluke o višegodišnjem planu uravnoteženja Proračuna Grada Pazina za razdoblje od 2026. do 2028. godine u tekstu kako je to predložio Upravni odjel za financije i ITU mehanizam svojim dopisom KLASA: 400-01/25-01/04, URBROJ: 2163-01-08/01-25-1 od 27. studenoga 2025. godine.

2. Utvrđuje se prijedlog Odluke o višegodišnjem planu uravnoteženja Proračuna Grada Pazina za razdoblje od 2026. do 2028. godine te se upućuje Gradskom vijeću Grada Pazina na razmatranje i donošenje.

3. Na sjednici Gradskog vijeća Odluku iz točke 2. ovog Zaključka obrazlagat će mr.sc. Maja Stranić Grah, pročelnica Upravnog odjela za financije i ITU mehanizam.

4. Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Prilog: - Odluka,
- Obrazloženje.

Dostaviti:

1. Predsjednici Gradskog vijeća Grada Pazina,
2. Upravnom odjelu za financije i ITU mehanizam,
3. Pismohrana –ovdje.

Prijedlog 1. prosinca 2025.

Na temelju članka 37. stavak 4. Zakona o proračunu („Narodne novine“ broj 144/21.) i članka 22. Statuta Grada Pazina („Službene novine Grada Pazina“ broj 17/09., 4/13., 23/14., 1/18., 5/20., 4/21. i 24/21.-pročišćeni tekst), Gradsko vijeće Grada Pazina na sjednici održanoj _____ godine donosi

O D L U K U
o višegodišnjem planu uravnoteženja
Proračuna Grada Pazina za razdoblje od 2026. do 2028. godine

Članak 1.

Višegodišnjim planom uravnoteženja Proračuna Grada Pazina za 2026. godinu i projekcija za 2027. i 2028. godinu utvrđuje se procjena rezultata poslovanja za 2025. godinu te pokriće manjka u Proračunu Grada Pazina za 2026. godinu i projekcijama za 2027. i 2028. godinu.

Članak 2.

Odlukom o raspodjeli rezultata za 2024. godinu („Službene novine Grada Pazina“ broj 29/25.), stanja na osnovnim računima podskupine 922 – višak/manjak prihoda/primitaka utvrđena u Financijskom izvještaju Grada Pazina za 2024. godinu (razina 22) strukturirana su kako slijedi:

Broj računa	Naziv računa	Iznos (EUR)
92211	Višak prihoda poslovanja	25.322,53
92222	Manjak prihoda od nefinancijske imovine	852.870,67
922	Manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju	827.548,14

Na dan 31.12.2024. godine, utvrđen je manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju od 827.548,14 EUR.

Procjena rezultata poslovanja (manjka prihoda i primitaka) za 2025. godinu iznosi – 800.000,00 EUR.

Članak 3.

U Proračunu Grada Pazina za 2026. godinu i projekcijama za 2027. i 2028. godinu planira se pokriće dijela projiciranog manjka iz članka 2. ove Odluke iz prihoda od prodaje nefinancijske imovine prema sljedećoj dinamici:

- 2026. godina – 200.000,00 EUR,
- 2027. godina – 300.000,00 EUR,
- 2028. godina – 300.000,00 EUR.

Članak 4.

U svrhu uravnoteženja proračuna, nakon uključivanja dijela projiciranog proračunskog manjka, kao i nastavka pružanja javnih usluga zadovoljavajuće kvalitete, nastavit će se s poduzimanjem svih mjera za pravodobno prikupljanje i ostvarenje proračunskih prihoda, uz maksimalno poštivanje načela ekonomičnosti i učinkovitosti prilikom trošenja proračunskih sredstava, a kako bi ostvareni prihodi bili dostatni za pokriće dijela prenesenog manjka te rashoda i izdataka u skladu s definiranom dinamikom.

Članak 5.

Analiza i ocjena postojećeg financijskog stanja s prijedlogom mjera za otklanjanje uzroka negativnog poslovanja, mjerama za stabilno poslovanje i akcijskim planom provedbe navedenih mjera čine prilog ove Odluke i njezin su sastavni dio.

Članak 6.

Ova Odluka objavit će se u Službenim novinama Grada Pazina i Općina Cerovlje, Gračišće, Karojba, Lupoglav i Sveti Petar u Šumi, a primjenjuje se od 1. siječnja 2026. godine.

KLASA: 400-01/

URBROJ:

Pazin,

GRADSKO VIJEĆE GRADA PAZINA

Predsjednica
Gradskog vijeća
Jadranka Mrak

ANALIZA

i ocjena postojećeg financijskog stanja s prijedlogom mjera za otklanjanje uzroka negativnog poslovanja, mjerama za stabilno poslovanje i akcijskim planom provedbe navedenih mjera

U skladu s Uputama za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, izrađena je analiza financijskog stanja Grada Pazina radi što kvalitetnije procjene manjka za 2025. godinu te izrade plana njegova pokrića. Na temelju sagledanih pokazatelja sastavljen je prijedlog mjera za pokriće manjka i akcijski plan za njihovu provedbu. U analizi financijskog stanja Grada Pazina korišteni su podaci iz Financijskih izvještaja Grada Pazina (razina 22).

Analiza financijskog poslovanja Grada Pazina dana je u nastavku.

I. ANALIZA I OCJENA POSTOJEĆEG FINANCIJSKOG STANJA

Tablica 1: Sažetak Financijskih izvještaja Grada Pazina

OPIS	Izvršenje I-XII 2023.	Izvršenje I-XII 2024.	Izvršenje I-IX 2024.	Izvršenje I-IX 2025.
Prihodi poslovanja	10.323.269,44	12.794.192,21	9.109.579,13	8.886.013,16
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	211.444,24	164.173,55	130.254,65	1.137.974,94
Primici od financijske imovine i zaduživanja	2.543.587,11	2.290.693,55	1.518.161,65	409.306,45
SVEUKUPNO PRIHODI I PRIMICI	13.078.300,79	15.249.059,31	10.757.995,43	10.433.294,55
Rashodi poslovanja	8.438.301,81	10.720.751,23	6.943.561,37	8.713.140,41
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	3.794.790,52	4.279.172,28	2.539.479,94	1.060.219,15
Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	1.097.969,98	759.249,29	606.437,85	509.545,44
SVEUKUPNO RASHODI I IZDACI	13.331.062,31	15.759.172,80	10.089.479,16	10.282.905,00
VIŠAK/MANJAK TEKUĆE GODINE	-252.761,52	-510.113,49	668.516,27	150.389,55
PRENESENI MANJAK IZ PRETHODINIH GODINA	-64.673,13	-317.434,65	-317.434,65	-827.548,14
MANJAK ZA POKRIĆE U SLJEDEĆEM RAZDOBLJU	-317.434,65	-827.548,14	351.081,62	-677.158,59

PRIHODI I RASHODI

U izvještajnom razdoblju 1-12/2024. značajno su povećani prihodi poslovanja, ponajprije:

- Prihodi od poreza i prireza na dohodak (šifra 611) ostvareni su u iznosu 5.759.503,42 EUR što je za 23,7% više u odnosu na izvještajno razdoblje prethodne godine.

Porezi na imovinu (šifra 613) ostvareni su u iznosu 387.129,22 EUR što je za 55,1% više u odnosu na prethodno razdoblje. Stalni porezi na nepokretnu imovinu (šifra 6131) ostvareni su za 61.629,98 EUR više u odnosu prethodnu godinu zbog većeg broja obveznika poreza na kuće za odmor u skladu s Odlukom o porezima Grada Pazina. Povremeni porez na imovinu (šifra 6134) ostvareni su u iznosu 288.673,59 EUR što je za 35,7% više u odnosu na isto izvještajno razdoblje prethodne godine. Ovi prihodi odnose se na porez na promet nekretnina koji ovisi o kretanjima na tržištu nekretnina.

Pomoći proračunu iz drugih proračuna i izvanproračunskim korisnicima (šifra 633) iznose 1.075.069,71 EUR što je za 50,4% više u odnosu na prethodnu godinu. Tekuće pomoći ostvarene su za 321.136,88 EUR više u odnosu na prethodnu godinu, većinom zbog dodjele pomoći za fiskalnu održivost dječjeg vrtića. Kapitalne pomoći ostvarene su u iznosu 486.307,61 EUR, za 8,8% više u odnosu na prethodnu godinu, većinom iz državnog proračuna za radove na sanaciji Kaštela i iz proračuna

Istarske županije za sufinanciranje otplate kredita za Školsko – gradsku sportsku dvoranu i Dom za starije osobe.

Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava (šifra 638) – iznose 1.701.641,33 EUR što je za 78,3% više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvarene su kapitalne pomoći za projekt SOS Skrb o starijima, rekonstrukciju dječjeg igrališta Saše Šantela, odmarališta Špadići i Dječjeg vrtića Veli Jože.

Također, u izvještajnom razdoblju 1-12/2024. značajno su povećani rashodi poslovanja kao i rashodi za nabavu nefinancijske imovine što nisu slijedili prihodi od prodaje nefinancijske imovine koji su ostvareni manje u odnosu na 1-12/2023. za 22,36%. Povećanje rashoda ostvareno je ponajprije na računima:

- Rashodi za zaposlene (šifra 31) ostvareni su u iznosu 1.256.644,11 EUR što je za 21,7% više u odnosu na prethodnu godinu uglavnom zbog povećanja osnovice za obračun plaće, većeg broja otpremnina, jubilarnih nagrada te naknada za troškove prehrane na koje pravo ostvaruju djelatnici od sredine 2023. godine.

- Rashodi za materijal i energiju (šifra 322) ostvareni su u iznosu 222.807,40 EUR što je za 11,6% više u odnosu na prethodnu godinu. Rashodi za uredski materijal i ostali materijalni rashodi (šifra 3221) su veći za 40.111,18 EUR zbog nabave namještaja i opreme za potrebe novog Dječjeg vrtića Veli Jože.

- Rashodi za usluge (šifra 323) su povećani za 10,5% u odnosu na prethodnu godinu te iznose 3.451.482,42 EUR. Najveće vrijednosno odstupanje bilježi se na računu 3232 Usluge tekućeg i investicijskog održavanja (komunalne infrastrukture) i računu 3231 Usluge telefona, pošte i prijevoza zbog povećanja troškova za prijevoz učenika.

- Ostali nespomenuti rashodi poslovanja (šifra 3299) ostvareni su u iznosu 293.456,90 EUR što je za 26,5% više u odnosu na prethodnu godinu zbog povrata neutrošenih sredstava za rekonstrukciju atletske staze i nogometnog igrališta.

- Subvencije (šifra 35) iznose 379.542,65 EUR što je za 17,1% više u odnosu na prethodnu godinu. Subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru su veće zbog većih rashoda za tekuće i investicijsko održavanje sportskih objekata (prijenos sredstava trgovačkom društvu Pazin sport d.o.o.).

- Prijenosi proračunskim korisnicima iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti (šifra 367) iznose 3.456.256,52 EUR što je za 60,4% više u odnosu na prethodnu godinu s obzirom na financiranje jednog novog proračunskog korisnika Dom za starije osobe Pazin te većih rashoda za decentralizirane funkcije osnovnog školstva zbog dodjele dodatnih sredstava za prijevoz učenika.

- Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna (šifra 369) iznose 209.518,69 EUR što je za 24,4% više u odnosu na prethodnu godinu i odnose se na projekt Pazinkluzivna škola kojim se financiraju pomoćnici u nastavi u Osnovnoj školi.

- Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna (šifra 372) ostvareni su u iznosu 250.047,75 EUR što je za 20,6% više u odnosu na prethodnu godinu. Realizacija se odnosi većinom na stipendije i socijalne pomoći.

- Tekuće donacije (šifra 381) ostvarene su u iznosu 768.662,02 EUR što je za 37,9% više u odnosu na prethodnu godinu. Realizacija se većinom odnosi na prijenose sredstava za programe Zajednice sportskih udruga Grada Pazina, civilnog društva i GDCK Pazin za program Pomoć u kući starijim osobama.

- Kapitalne pomoći (šifra 386) ostvarene su u iznosu 117.972,69 EUR što je za 46,5% više u odnosu na prethodnu godinu i odnose se na projekte izgradnje javne odvodnje.

- Poslovni objekti (šifra 4212) iznose 3.009.825,74 EUR što je za 99,6% više u odnosu na prethodnu godinu, a cjelokupni se iznos odnosi na rekonstrukciju i dogradnju Dječjeg vrtića Veli Jože.

PRIMICI I IZDACI

U izvještajnom razdoblju 1-12/2024. ostvareni su primici od financijske imovine i zaduživanja u iznosu 2.290.693,55 EUR za (pred)financiranje rekonstrukcije i dogradnje Dječjeg vrtića Veli Jože.

U istom izvještajnom razdoblju ostvareno je 759.249,29 EUR izdataka za otplatu glavnica kredita. Otplaćeno je 68.352,24 EUR glavnice kredita za modernizaciju sustava javne rasvjete u Gradu Pazinu (HBOR), glavnica kredita za izgradnju Školsko-gradske sportske dvorane 245.642,05 EUR (PBZ d.d.) (uz 50%-tno financiranje Istarske županije), glavnica kredita za izgradnju ceste 2d 46.389,20 EUR (PBZ d.d.), glavnica kredita za izgradnju Doma za starije osobe Pazin 328.855,67 EUR (PBZ d.d.) (uz 50%-tno financiranje Istarske županije), kratkoročni kredit u iznosu 70.000,00 EUR te glavnica zajma za odgođena/obročna plaćanja poreza u iznosu 10,13 EUR.

OSTVARENI VIŠAK/MANJAK

Zbog značajnijeg povećanja gotovo svih vrsta rashoda u razdoblju 1-12/2024. ostvaren je manjak prihoda i primitaka u iznosu od 510.113,49 EUR, što uz preneseni manjak iz 2023. godine daje manjak za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu 827.548,14 EUR.

U razdoblju 1-9/2025. ostvaren je višak u iznosu 150.389,55 EUR čime je manjak za pokriće u sljedećem razdoblju smanjen na 677.158,59 EUR, međutim treba uzeti u obzir da kod kvartalnih izvještaja nisu knjiženi svi rashodi, dok je istovremeno ostvareno značajno povećanje prihoda od prodaje imovine koji se ponajprije odnose na prodaju građevinskog zemljišta u Špadićima.

II. PRIJEDLOG MJERA ZA OTKLANJANJE UZROKA NEGATIVNOG POSLOVANJA I MJERA ZA STABILNO POSLOVANJE TE AKCIJSKI PLAN PROVEDBE MJERA

Akcijski plan provedbe mjera sadrži aktivnosti koje će se provoditi tijekom godine, uz maksimalno poštivanje načela ekonomičnosti i učinkovitosti prilikom trošenja proračunskih sredstava, a kako bi ostvareni prihodi bili dostatni za pokriće dijela prenesenog manjka te rashoda i izdataka u skladu s definiranim dinamikom.

Naziv mjere	Opis/Način provedbe	Rok provedbe	Odgovorna osoba
1. Planom proračuna te izmjenama i dopunama planirati pokriće manjka	Plan proračuna koji uključuje rezultat poslovanja pruža cjelovit financijski okvir za donošenje odluka o budućoj potrošnji i izvorima financiranja.	15. studenoga/po potrebi prilikom izrade izmjena i dopuna Proračuna	Gradonačelnica
2. Kod planiranja i izvršavanja Proračuna prioritet imaju zakonske i ugovorne obveze	Mjera podrazumijeva prioritetno podmirivanje već preuzetih obveza, odnosno zakonskih obveza (financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika i gradske uprave, civilna zaštita, prihodi po posebnim propisima – određena namjena).	Kontinuirano	Gradonačelnica
3. Praćenje naplate prihoda i preuzimanje obveza u skladu s njihovim ostvarenjem	Mjera uključuje preuzimanje obveza u skladu s dinamikom ostvarenja izvora financiranja kako je definirano u planu Proračuna. Izrada mjesečnih izvještaja o realizaciji Proračuna.	Kontinuirano	Gradonačelnica
4. Pravovremeno poduzimanje mjera za naplatu potraživanja	Postupanje prema Proceduri za naplatu gradskih prihoda.	Kontinuirano	Gradonačelnica

Naziv mjere	Opis/Način provedbe	Rok provedbe	Odgovorna osoba
5. Povećanje financiranja proračunskih projekata i aktivnosti iz tekućih i kapitalnih pomoći	Mjera uključuje oslobađanje sredstava iz izvora opći prihodi i primici (porezni prihodi) i financiranje što više aktivnosti i projekata iz drugih izvora (nacionalni i međunarodni natječaji, JPP, privatni investitori i dr.).	Kontinuirano	Gradonačelnica
6. Smanjenje materijalnih rashoda uz zadržavanje kvalitete rada i pružanja usluga građanima	Racionalizacija materijalnih rashoda, uz poštivanje načela ekonomičnosti i učinkovitosti prilikom trošenja proračunskih sredstava	Kontinuirano	Gradonačelnica
7. Poboljšanje uvjeta za razvoj poduzetništva, malog obrtništva i obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava	Poticajne mjere razvoja gospodarskih aktivnosti kojima se utječe na ostvarenja proračunskih prihoda	Kontinuirano	Gradonačelnica
8. Stvaranje uvjeta za rješavanje stambenog pitanja mladih građana i osoba s deficitarnim zanimanjem	Stvaranje preduvjeta za povećanje broja stanovnika čime se utječe na povećanje proračunskih prihoda	Kontinuirano	Gradonačelnica

OBRAZLOŽENJE

I. PRAVNI TEMELJ

Sukladno odredbama članka 37. Zakona o proračunu ("Narodne novine" broj 144/21), ako jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ne mogu preneseni manjak podmiriti do kraja proračunske godine, odnosno ako ne mogu preneseni višak, zbog njegove veličine, u cijelosti iskoristiti u jednoj proračunskoj godini, podmirenje manjka odnosno korištenje viška planira se višegodišnjim planom uravnoteženja za razdoblje za koje se proračun odnosno financijski plan donosi.

Višegodišnji plan uravnoteženja proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave uz proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Pravilnikom o planiranju u sustavu proračuna („Narodne novine“ broj 1/24.) propisano je da Višegodišnji plan uravnoteženja sadrži podatke o prijenosu viška/manjka iz prethodne godine, višku/manjku iz prethodne godine koji će se rasporediti/pokriti, višku/manjku tekuće godine i prijenosu viška/manjka u sljedeće razdoblje.

II. OCJENA STANJA

Uputama za izradu Proračuna Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave određeno je da financijski planovi moraju sadržavati predviđeni manjak, odnosno višak prihoda te da je potrebno s navedenim bilančnim kategorijama postići uravnoteženje. Financijski plan koji uključuje isključivo plan prihoda i rashoda bez rezultata poslovanja ne pruža cjelovit financijski okvir za donošenje odluka o budućoj potrošnji i izvorima financiranja. Budući da je konačni rezultat poslovanja poznat tek u veljači godine za koju se donosi proračun, prilikom izrade proračuna u obzir se uzima planirani rezultat poslovanja, odnosno njegova procjena. Ukoliko preneseni manjak čini značajan dio ukupnog proračuna, odnosno ukoliko se s obzirom na projekciju prihoda i stvorene obveze ne može realno pokriti u jednoj godini, moguće je sukcesivno planirati pokriće manjka kroz godine uz obveznu izradu Višegodišnjeg plana uravnoteženja za razdoblje za koje se proračun donosi. Navedeni akt sadrži: 1. Analizu i ocjenu postojećeg financijskog stanja institucije; 2. Prijedlog mjera za otklanjanje utvrđenih uzroka nastanka negativnog poslovanja te mjera za stabilno održivo poslovanje; 3. Akcijski plan provedbe mjera.

U skladu s navedenim, ovim Višegodišnjim planom uravnoteženja Proračuna Grada Pazina za razdoblje od 2026. do 2028. godine utvrđuje se procjena rezultata poslovanja - manjak te način pokrića procijenjenog manjka u iznosu od 800.000,00 EUR, koji se prenosi i planira u Proračunu Grada Pazina za 2026. godinu i projekcijama za 2027. i 2028. godinu.

Procjena planiranog proračunskog manjka temelji se na Financijskim izvještajima Grada Pazina (razina 22). Naime, preneseni manjak Grada Pazina na dan 31. prosinca 2024. godine iznosio je 827.548,14 EUR. U razdoblju 1-9/2025. ostvaren je višak u iznosu 150.389,55 EUR čime je manjak za pokriće u sljedećem razdoblju smanjen na 677.158,59 EUR, međutim treba uzeti u obzir da kod kvartalnih izvještaja nisu knjiženi svi rashodi te se stoga procjenjuje da će iznos prenesenog manjka za pokriće u slijedećem proračunskom razdoblju iznositi 800.000,00 EUR.

Ovim Višegodišnjim planom uravnoteženja predlaže se da se u Proračun Grada Pazina za 2026. godinu i projekcijama za 2027. i 2028. godinu uključi pokriće planiranog manjka na teret prihoda od prodaje nefinancijske imovine prema sljedećoj dinamici:

2026. godina – 200.000,00 EUR,

2027. godina – 300.000,00 EUR,

2028. godina – 300.000,00 EUR.

U svrhu uravnoteženja proračuna nakon uključivanja dijela projiciranog proračunskog manjka, kao i nastavka pružanja javnih usluga zadovoljavajuće kvalitete, nastavit će se s poduzimanjem svih mjera za pravodobno prikupljanje i ostvarenje proračunskih prihoda, uz maksimalno poštivanje načela ekonomičnosti i učinkovitosti prilikom trošenja proračunskih sredstava, a kako bi ostvareni prihodi bili dostatni za pokriće dijela prenesenog manjka te rashoda i izdataka u skladu s definiranom dinamikom.

Analiza i ocjena postojećeg financijskog stanja, prijedlog mjera za otklanjanje uzroka negativnog poslovanja, mjera za stabilno poslovanje i akcijski plan provedbe navedenih mjera čine prilog Odluke i njezin su sastavni dio.

III. FINANCIJSKA SREDSTAVA POTREBNA ZA PROVEDBU AKTA

Za provedbu Višegodišnjeg plana uravnoteženja Proračuna Grada Pazina za razdoblje od 2026. do 2028. godine osigurana su sredstva u Proračunu Grada Pazina za 2026. godinu i projekcijama za 2027. i 2028. godinu.

**Upravni odjel za financije
i ITU mehanizam**